

LOGISTICS

LOGISTICS MANAGEMENT

การจัดการโลจิสติกส์

หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา ผู้ประกอบการ บุคลากรทางธุรกิจ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้และเข้าใจ การจัดการโลจิสติกส์อย่างลึกซึ้ง และสามารถนำไปต่อยอด ในการทำงานหรือการศึกษาต่อไป

Written and Prepared By
Watcharee Tricharoenkullpak.,Ph.D.

การจัดการโลจิสติกส์

(Logistics Management)

Copyright by Watcharee©2025. All Rights Reserved.

คำนำ

ปัจจุบันโลกธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น การขยายตัวของการค้าโลก การเติบโตของอีคอมเมิร์ซ รวมถึง ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้ “การจัดการโลจิสติกส์” กลายเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

หนังสือ **การจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Management)** เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจพื้นฐานและแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับโลจิสติกส์ ตั้งแต่ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ ตลอดจนการประยุกต์ใช้โลจิสติกส์ในภาคธุรกิจ การผลิต การขนส่ง คลังสินค้า การจัดซื้อจัดหา รวมถึงซัพพลายเชน โดยเรียบเรียงให้เข้าใจง่าย พร้อมหัวข้อย่อยที่เป็นระบบ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

นอกจากนี้ หนังสือยังได้กล่าวถึงแนวโน้มของโลจิสติกส์ในอนาคต การพัฒนาเทคโนโลยีด้านดิจิทัล การจัดการที่ยั่งยืน และการปรับตัวของธุรกิจในยุคการค้าโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ควรตระหนักและเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา ผู้ประกอบการ บุคลากรทางธุรกิจ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้และเข้าใจการจัดการโลจิสติกส์อย่างลึกซึ้ง และสามารถนำไปต่อยอดในการทำงานหรือการศึกษาต่อไป

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณทุกท่านที่เปิดอ่านและให้ความสนใจ หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นหนึ่งในแหล่งความรู้ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและแรงบันดาลใจในการพัฒนาโลจิสติกส์ของไทยให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

ดร.วัชรวิ ไตรเจริญกุลภักดี (ดร.ฝน)

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	10
ความสำคัญของการจัดการโลจิสติกส์ในยุคโลกาภิวัตน์	10
ความสัมพันธ์ระหว่างโลจิสติกส์และซัพพลายเชน	11
บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการโลจิสติกส์	13
ความหมายของโลจิสติกส์	13
ความสำคัญของการจัดการโลจิสติกส์	14
วัตถุประสงค์ของโลจิสติกส์	15
องค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์	15
บทบาทของโลจิสติกส์ต่อธุรกิจและเศรษฐกิจ	16
บทที่ 2 ประวัติและพัฒนาการของโลจิสติกส์	22
โลจิสติกส์ในสมัยโบราณ	22
โลจิสติกส์ทางทหาร	23
การเปลี่ยนแปลงสู่โลจิสติกส์เชิงพาณิชย์	24
แนวโน้มการพัฒนาโลจิสติกส์สมัยใหม่	24

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 3 การขนส่ง (Transportation Management)	31
ความหมายและความสำคัญของการขนส่ง	31
ประเภทของการขนส่ง	32
การเลือกเส้นทางและรูปแบบการขนส่ง	33
การบริหารต้นทุนการขนส่ง	33
เทคโนโลยีที่ใช้ในการขนส่ง	34
บทที่ 4 การจัดการคลังสินค้า (Warehousing Management) 41	
ความหมายและความสำคัญของคลังสินค้า	41
ประเภทของคลังสินค้า	42
การจัดวางสินค้า (Layout Design)	43
การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Control)	43
ระบบอัตโนมัติและเทคโนโลยีคลังสินค้า	44
บทที่ 5 การจัดซื้อและการจัดหา (Procurement & Sourcing) 50	
ความหมายและกระบวนการจัดซื้อ	50

สารบัญ

	หน้า
กลยุทธ์การจัดการ	51
การเลือกผู้ขายและการบริหารความสัมพันธ์กับผู้ขาย	52
การจัดซื้ออย่างยั่งยืน	53
บทที่ 6 การจัดการซัพพลายเชน (Supply Chain Management)	59
ความสัมพันธ์ระหว่างโลจิสติกส์และซัพพลายเชน	60
องค์ประกอบของซัพพลายเชน	60
การบูรณาการเครือข่ายซัพพลายเชน	61
การบริหารความเสี่ยงในซัพพลายเชน	62
บทที่ 7 ความยั่งยืนและโลจิสติกส์สีเขียว (Sustainability & Green Logistics)	68
แนวคิด Green Logistics	68
การลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระบบขนส่ง	69
การใช้พลังงานทดแทน	69
การออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม	70

สารบัญ

	หน้า
กรณีศึกษา: บริษัทที่นำ Green Logistics ไปใช้	70
บทที่ 8 เทคโนโลยีกับโลจิสติกส์ (Technology in Logistics)	76
บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในโลจิสติกส์	76
ระบบ ERP, WMS, TMS	77
Big Data และ AI ในโลจิสติกส์	77
การใช้ IoT และ Blockchain ในซัพพลายเชน	78
อนาคตของ Smart Logistics	78
บทที่ 9 โลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (International Logistics)	84
ความหมายและความสำคัญ	84
การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ	85
เอกสารและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	86
INCOTERMS และบทบาทต่อการค้าระหว่างประเทศ	86
ความท้าทายและโอกาส	87
บทที่ 10 ความท้าทายและแนวโน้มโลจิสติกส์ในอนาคต	92

สารบัญ

	หน้า
ความเสี่ยงและปัญหาในโลจิสติกส์	92
แนวโน้มด้านดิจิทัลและอัตโนมัติ	93
โลจิสติกส์กับอีคอมเมิร์ซ	93
แนวโน้มการพัฒนาโลจิสติกส์ไทยในอนาคต	94
บทสรุปท้ายเล่ม	99
การเชื่อมโยงความรู้และแนวปฏิบัติด้านโลจิสติกส์	99
ข้อคิดและทิศทางการพัฒนา	100
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	102
คำศัพท์สำคัญด้านการจัดการโลจิสติกส์	102

บทนำ

ความสำคัญของการจัดการโลจิสติกส์ ในยุคโลกาภิวัตน์

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) โลกธุรกิจได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก การค้าและการลงทุนไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในประเทศ แต่มีการเชื่อมโยงกันในระดับสากล องค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อแข่งขันในตลาดที่มีความซับซ้อนและเต็มไปด้วยความท้าทาย การจัดการโลจิสติกส์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กรสามารถเคลื่อนย้ายสินค้า วัตถุดิบ และบริการไปยังลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการจัดการโลจิสติกส์ในยุคโลกาภิวัตน์ ได้แก่

- เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน : การบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่ดีช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านการขนส่ง คลังสินค้า และการจัดซื้อจัดหา
- เสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน : การส่งมอบสินค้าที่รวดเร็วและตรงตามความต้องการของลูกค้า ทำให้องค์กรมีความได้เปรียบในตลาด

- สนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ : โลจิสติกส์ช่วยให้การขนส่งข้ามพรมแดนสะดวกขึ้น ทั้งด้านเอกสาร กฎหมาย และมาตรฐานสินค้า
- ตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงเร็ว : ในโลกที่ผู้บริโภคมีพฤติกรรมหลากหลาย โลจิสติกส์ที่ยืดหยุ่นช่วยให้องค์กรปรับตัวได้อย่างทันที่

ดังนั้น การจัดการโลจิสติกส์จึงไม่ใช่เพียงการขนส่งสินค้าเท่านั้น แต่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจโลก และทำให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดและเติบโตได้ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรง

ความสัมพันธ์ระหว่างโลจิสติกส์และซัพพลายเชน

โลจิสติกส์ (Logistics) และซัพพลายเชน (Supply Chain) มักถูกกล่าวถึงควบคู่กัน เนื่องจากทั้งสองมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด แต่ก็มีความแตกต่างในขอบเขตการจัดการ

- โลจิสติกส์ เน้นการวางแผน การควบคุม และการดำเนินงานเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายและการจัดเก็บสินค้า วัตถุดิบ และข้อมูล ตั้งแต่ต้นทางไปจนถึงผู้บริโภค โดยมุ่งหวังให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในกระบวนการ